

S H 7

(מסמך) 73

מסכת עניות

Es ist eine alte Geschichte,
 Doch bleibt sie ewig neu;
 Und wem sie just passirte,
 Dem bricht das Herz entzwei.
 Heine.

"A" "LOST" MS.

אלה דברי המגיה והמביא לביה"ד

המסכת הזאת (אשר הפרק הראשון ממנה הרי זה לפניך היום) הנקובה בשם: עניות, נמצאה במקום שהעניות נמצאת בעיר גדולה של חכמים וסופרים ק"ק לינווא אשר במדינת סוריא באמתחת כתבי קדש של התורני הנעלה החכם התמים מיסד אקניו דיאם דידיע קיד ס"פ. ואני בראותי אותה נשתוממתי על המראה הגדולה הזאת, ואמרתי בלבי כמה אפשר דרא ליכות דכל הטוב הזה, דברי גבורות הלכותא גבורתא והגדות המודות גדולות ובצורות בשמים ועמקות משאול, דברים ששפסם עתיקי ימין והיו ספונים סמונים ונעלמים עד כה! בכל זאת היה הדבר קשה בעיני מאד לפרסם אותה ע"י הדפוס, כי זחלתי ואירא וכליותי יסרוני לאמר: אולי איזה זיפן כתב המסכת הזאת והתחפש בלבוש התלמוד הקדום (כי נמצאים גם כהיום בעו"ה בתוכינו מזייפי תורת והכמת קדמונים ומעמידים דבריהם על דברי תורה —) ושעמי ונימוקי עמי, כי לא נמצא זכרון המסכת הזאת בשום מקום, אבותינו לא הגידו לנו וזקנינו לא אמרו לנו דבר ממנה, ועוד כי אם מצינו אומרים אפי' דקדוקי סופרים נתנו מסיני לית מאן דאמר דקדוקי עניות נתנו מסיני — ולכן אמרתי מתחלה אל

VILNA

מאין

T'sok

1878

S

31 V 4042

בית הספרים הלאומי
 והאוניברסיטאי
 ירושלים

בית הספרים הלאומי
 והאוניברסיטאי
 ירושלים

לפי זה לא מסכת דעות מסתבר לעצמך רק לזכור ואין לזכור אתך
 אפילו, הרי מסכת על שיטת אברהם המשיח והיין קשתה וזוהי
 והוא קצת נדחש גם המסכת הזאת, זאת הלכותא דעניות למשיחא
 לסת? עין אפילו לאמר כי כבר באה הדבשה אשר לא הולך אפילו
 בקרב הארץ גם לימות המשיח, ואולם כאשר זכרתי ובאתי לארבעת
 וראיתי שם סוכות גדולה בין הכפי אשכנז בענין בואת המשיח, כי
 יש אומרים כבר בא המשיח, והוא בר כוכבא הנחג אשר עמד על
 רגליו הרי וזמן בית הדין והנה אהת לכל — והנה בעם כמק
 בישראל כמקו. יש חולקים עין ואומרים אך יתכן שהוא המשיח
 והלא קיבל עם ימות המשיח גם הנהג המהם הוא, והמשיח הזה
 אשר אמרתם אמנם היה את נשנו — כאמר, אבל לא לבד שלא יהיה
 המתי כי אם יאמר עתה, אהת נשבעתי בקדשו ולא אשנה לכה שמונת
 וחכם מני ארץ — גם בזה עשרתי ופית החיים אשר היום עתה
 בזה העם צו לצו ועוד שם ועוד שם... ובה אחרת אמרת המשיח
 אמנם לא בא אבל בעללא וזמן קרוב יבוא בטח, ושני והנה בזמן
 הזה בניחם וכן הננים רבים חדשים בינינו שהמה כולם אליהו כדוע
 לחזקו הן, וישערו ביאתו כמק, ויש אומרים כפי ספק יבוא במהרה
 בישיבו בקרוב כי אנתו משתדלים ומתאמצים כבר עין להביא אלינו
 כי נשמו שתי שבתות זו אחר זו, וזו השבועי וזה האשון, —
 ואחרים אומרים אהבנו את אהבנו מלכנו אהבנו את ארץ מולדתנו
 לא מצא — וכן שמו דהם לחוק לעבב הגאולה בכל כהם, כי ידעו
 בנפשם אשר המשיח יבוא להושיע עם עני ודל והסו בו אבינו ארץ;
 עין ואינו להתעשר טאר, לכן מקונם חבים עליהם מנוסם, ודחו
 ויאהבו ספק ודא ישבעו ספק, והרי בראותי ממונות כאלה ודעות
 כסאות בענין בוא המשיח, ונשאתי אימה אפונה פעם למיין ופעם

לשאל, כי לא ידעו את כי מקדושים אלה אהבה, לכן אמרו יסדו
 ענינו לחוק המסכת הזאת ביעקב יישיבת בישראל, כי אמרו:
 כמה נספק, אצא ידו כל, אם כבר בא המשיח כבר בא גם אליהו
 ואם עוד לא בא אבל הנה הוא בא, הנה גם יבנו אליו המבשר רצות
 לפני — ומצוה להנהיג לפני המסכת הזאת למען ידעשנה במין חומר
 ישיש סודותיה יפענה צפונותיה ילה עמוקותיה ויראנו נפלאות
 ססתיו תורותיה, — ואם יצדוה ח"ו מעשה ששן בידו המעכבים
 המאחרים פעמי מרכבותיו כאשר הצליח עד כה, מי יודע אהרי מתי
 עוד לא יבוא אלינו? ואם תהי המסכתא מונחת עד כה דהא דקב יבוא
 בה? — וגדולה מזו עוד כי תקוה חזקה להביא הגאולה לישראל על
 ידה אם עוד לא באה, כי יקפצו עתה הקונים מסביב כי אדפיסנה,
 עיני אחר ממונם של ישראל כי יכלו כל הפרושות מכיסם, כי אך
 העניים המה קניי ספרים ולא העשירים, אביו לב, אך העשירים
 לא מבני ישראל המה, כאשר הוכח להבין מהמסכת הזאת — וכי
 יתם כר כספם, אי אז יבוא בן דוד ויבא לעינין גואל אביר! —
 ישוב ראיתי כי לא קשה כלל למה לא נזכרו עניני המסכת הזאת
 בספרי המשנה והתלמוד והמדרשים שלנו, כי ידוע אשר נדחו
 כמה משניות ובריות מביית המדרש, על משנה זו אמרו משבשתא
 היא ועל ביתא זו דלא מתרצתא היא, ועל שמועה אחת אמרו
 למשמיע פוק תני אבראי, ויתכן א"כ נ"כ כי משניות המסכת הזאת
 הן באמת משניות חציניות ובריותיה לא נישנו כי הן אושעיא ורי
 חייא והגרותיה הן מהגדות של דוסי, בכל זאת מצוה לפרסם דברי
 הקדמונים, כי טוב שבושי ושטווי הראשונים ושיחת חולקן שרתם
 מחורת אמת חכמת ודברי קודש של האחרונים! —
 ובאמת הרבה מסכתות נאברו מאתנו, או נמצאו אצל וחדרי

יש ר' ישראל היה לאמר: אינו נמשיב על דברי רבותי כי אם כמסופר
עליו: יוכלה הסלכות להסוך כל ישראל לסינות משום
דינא דמלכותא דינא — ומעתה אין ספק עוד על קצתות
המסכתא שדפינינו.

עוד מצאתי שם תלמודא דבני גרמסא מסכתות רבות אשר לא
ידענו עד כה ובתוכם סכת רבנים, אשר באו בה מסודשות.
כל דיני התמנות הרבנים ומנהגיהם וגם הלכות מרובות אשר נשתבחו
בימי חבור הבבלי והירושלמי, ופעמים רבות נמצא בתלמוד גרמסא
ממש היפך התלמודים שלנו, ובודאי הלכה כמותו כי הוא מביא בה
תלמודא דידן במקו' שהולק עליו, והלכה כבתראי — והנני בזה להשקות
דוגמא ממי ים התלמוד הזה להקוראים הנכונים, והיותר שמור עוד

ELECTION OF RABBIS

למועד לזכות בו את הרבים —
מתני' מגוי הרבנים כילד? הונונה לחופיז דיניס או רבניס
זא ואומר לפני זקני העדה, איס פלוני יודע צכל
לסון חופיזכו דיין, מיד- חקצלים אומו, וכסוקצלים אומו חופיזיס
לו, ווסציעיס חכו עליך סלא חסנה דבר חכל חקר נאמר לך: עסה
כל לסון וכל ונוון סצעולס עיקר חל חעסס נפילה סלא יהיה
וסאיך ווסחניך חלא עליסס סלא חערצ חסס דצריס חחריס סלא
חאמר לודתי חכנות חומוס העולס חלך וחלמוד חכנות יסרלל וכולי.
ועוד ווסציעיס אומו להפר צרית [צטק] וחס יחול יוס ע' חצב חאמר
צצבת ידסה אומו ליוס הסציעי חול פורט וסוחק וחולל וסותסה
והונווכיס והפרכסיס וזקני העדה פורסיס וסוחקיס וחולליס וסותסיס.
חס היה חסס דורט לוחות הסצבת וחס חלו סלוגיז-חכנויס
דורסיס לפכיו צלנעס חו ווסגריס לו עופסי הגדוסיסס חסול דורט
ח"כ צפרהסיא. גמ' עסס ונוון עיקר. ליוח וסייע להלוחסיהך

discarded

[חלל]

ס"ג

ועה. ואשר מלמדך זכות ע"י זכאי, ע"כ נמצא הלכות עניית
אל עני בן מונים הניל. וכן נמצא בידו עיר דברים עתקים כמו
ייתא חלק ובלק הסוכא נפי' הקונסים לפנינו, ודקום חדש מובא
כ בתוס' שלפנינו. וכן נמצא בידו, כאשר שמעתי, מ"ס י"ג י"ג,
זלתה: * "איהו מין זה החותך צפנינו כסדרן" וכן מ"ס מ"ק ו' ת'
זלתה: "מאימתי מתחילין להקרות היהודים משודליקו הגרות" וכי'.
זנה' להסיר כל ספק מלבי אם יצאו דברי המסכת הזאת מבטני
קדמונים ואם לא, אמרתי לענות בדרך כתי ולכתת רגלי
אשכנו. כי שמעתי כי שם נחתים חכמים גדולים הבקיאים בסימנים
יבחקים לבחון ולהכיר ולדעת על ידם כל ספר אם הוא ספר עתיק
א בימים או חדש מקרוב בא לא שערום אבותינו; ושם נמצאו רבנים
דינים גדולים היודעים למהר את השרץ להוציא הישן מפני החדש
י יורקו שיבה בילדות ושחרות ויהררו פני נער וירבה הנקלה —
לכן אמרתי, אלכה לי אל הגדולים האלה, ואשמע מה בפייהם פשר
בר. ויהי כאשר שאלתי את פיהם ויורוני משוגתי ויאמרו לי: סימן
ז יהא מסור בידך ויהיה לך לאבן בחון מטהר ומצדק כל ספר מכל
גי הויף! — אם תרצה לידע אם ספר זה או זה הוא קדמון, צא
יאה בספרים אחרים קדמונים אשר תדע קדמותם ידיעה ודאית
מעלה על כל ספק, ודרוש וברוק בהם אם יביאו דברים בשם הספר
שר' לפניך, או תוכל לגזור גזרה שוה בהם — הקדמות, כה דבר
לי האנשים האלה. והנה באמת טוב פתרו האנשים האלה, כי ראה זה
לא מצאתי באשכנו ספרא דבי רב שמואל בר מניא ומובא גם
זם האיבעי' להו אי מומר לדברי אהר נאמן לעניות או לא בשם המסכת
ולנו כלשונה ממש לפנינו עם מעשה אותו האיש אשר גרשוהו מלדור
מקי' שאין ישראל רשאי כדור שם עד דינא דמלכותא דינא, רק שמוסיף

מסכת עניות פרק ראשון

הכל נאמנים על העניות, אמילו בעלי העבות, ובעלי קבלנים, חוץ

מנכרי, מומר, רופא, רב, ומכרה ברבית: **נמו**: הכל לאתווי מאי? אמר רבן יודה לאתווי חתן האוכל מזונות סבת חמיו, אטו חתן לאן ישראל הוא? מהו דתימא כיון דער שולקו חמיו קא סמך כל מה דמשחבר, לנפשיה קא משחבר, ועשור הוא קמיה: רבן אמר: לאתווי גר שמל ורא מבל את על גב דרמל מילי עבדי הוא, אבל לגבי האי מילתא ישראל גמור הוא ונאמן: ש"ס מחשבה

הכל כאלוהים, תינוח ונלכוו הכל כאלוהים על העניות

הלווה ונחזקים שהם כאלוהים, ושנוע דווקא כאלוהים, ועניי הם עניי: צעלי חלרות, דווקא כאלוהים שכל צקטנוס לא ולפי צעלי חלרות נלא וי שיש לו צית קוטנוס דוילחא אפילו צקטנוס דירה לצד סאיה ראויה

ונוחמים בעניי כדעסקין לקונו, לעצמותא כדלקונו: צעלי וי"ג דלא בקטו בקונו כאלוהים חלל קצליס: פאדרחל יקעם צלע: (collateral)

ושום קיפת דנותניתו, הנכרי רופא, דחקו"ער צלע: ונונה חירם כאלוהים אפי' נמו' חתן האוכל וזונות צצית כשאוריס עשניס הם: חענו סינו לאחר כסוואן הו"ל

נה שול ונא עבד חיות ונא חסדי, דלענו דאוכל וזונות צצית חענו: טכס כולם גרים סעולו ולא צעונוס דוהנפשיס קא ספו ליה: נוצלו הו ונשירים הו כדכתיב וצני דלכל וילי עבד'ס הוא, היינו ישראל צדו על החללים ויצרו העיר, נפסול לעדו' ואסור צצת ישראל:

(*) ליעשראנטען.

מחשבה לאו במעשה דמי, דאי במעשה דמי, מאי אריא שמל אפילו שחשב כסול, לא לעולם אימא לך מחשבה כמעשה דמי, ושאי הכא דחיון שחזר כאסורו הראשון אפילו לאחר שעשה מעשה: בעלי חצרות: ותא אית להו חצרות, אמר רבן יוד: משום דאית ליה למלאך שעבודא עליהו, דתמיא ערבנותא דקבלנים חצרות הן, ונקטינן דקבלנים מלווין ואין סודעים הם זקא מהדרי גבאי דמלאך אבעלי חצרות, רבן אביון יליף מגזרה שוה, נאמר כאן חצרים תשב קדו' ונאמר להלן, וכלה כל כבוד קדו' נמרינן קדו' קדו': בעלי קבלנים. מאי קבדנתי אילימא דמקבלו עליהו ארעא למחצה לשליש או לרביע הא אמר קרא עובר ארמתו ישבע לחם, וכיון דאית ליה בה שלישי או רביע ארמתו קרינן

דחיון שחזר לאיסורו הראשון וי"ל דלא הו גירי אונס חלל גירי אפינו לאחר טעשה ועשה עריות שאלו חלו ונחונת דיהס:

היינו לאחר שנול: צעלי חלרות, הא אית להו חלרות, הקסה וסא אית להו חלרות ועשירים קסה ונוקוץ*) לפרוך נוני

כיחיו: ערצנותא, זאלאג הכא כדלעיל חנו צעלי חלרות צלעו:*) נונין ואין פורעין לאו ישראל הם דאין לוונר דאין פלוג צצעלי חלרות דאפילו ככני

הם, וכ"ס כשקוקחין דוים ומכרז דוולכא: וקא מהדרי גבאי דוולכא חצעלי חלרות. כלוונר ועהדני

לגבוי חלרותם שהם ערצנותא חלל בגבאי שאין לו חלר, דווי שיש לו חלר קצרינן דדינו כשקאל

(*) בית מרזח מהוץ לעיר לינאו. VILNA

ואמר כאן כהנסתה איש עמה בתולה ונאמרה להלך לאיש אשה אלה
 לה אנכי אהיה אשה בתם מדוכא שבטו אף כאן כהול שבחבורה חיש
 כי זקן עמיתכם ובחן החי הנחל החכם ומתיביב בא כתבמים לחם
 עיני חוכמתם עיני חם שימא אמר ד' בחוקא כל מאן דלאו קני
 אונן מהו וכל מאן דלאו ביה סמנא דעניאה לאו חסדו אבותו עד
 הר סיני וימאי סימנא דעניאה דבשלף עצלות אדתיא עצלות

מביאה

מביאה

ואוהו הדין שיכול לתקן חטו רוב
 עתה נפתי בתולות הס אלח
 הקדושה ויביה קח וחדק: ונה
 הס גדול קצחמו יודם הס
 הונקד וכסיל צאחי ויניו ונהס
 ויטרחול לא עמרד וצוחו על
 הו סיני צענה קבלת חקורה:
 קרה כגונן דעל אחס ונהה לא
 כלמו כל ילול אלח הרב כדרו רגורין חס אויטוכן זכינו כנה וכמה
 חיות עלה כגנו עילין חלה חלק וכסיל וחק חס צקתו חביבן
 כתיב כי לא נחמיה נחם
 החכמה חיה חס בעלים וי'ל ודלה כחי החכמה חתן לחס
 כגליה וחסוהי חתי חיה לאו על הפלגה כחורה חלה חיה חס
 חתן וחסוהי חתי חיה לאו על הפלגה כחורה חלה חיה חס
 חתן וחסוהי חתי חיה לאו על הפלגה כחורה חלה חיה חס
 חתן וחסוהי חתי חיה לאו על הפלגה כחורה חלה חיה חס

ואמר כאן כהנסתה איש עמה בתולה ונאמרה להלך לאיש אשה אלה
 לה אנכי אהיה אשה בתם מדוכא שבטו אף כאן כהול שבחבורה חיש
 כי זקן עמיתכם ובחן החי הנחל החכם ומתיביב בא כתבמים לחם
 עיני חוכמתם עיני חם שימא אמר ד' בחוקא כל מאן דלאו קני
 אונן מהו וכל מאן דלאו ביה סמנא דעניאה לאו חסדו אבותו עד
 הר סיני וימאי סימנא דעניאה דבשלף עצלות אדתיא עצלות

כביאה ידיו במלה ובמלה לוי שעמום זעמיה לוי חולשה וחולשה
 לוי עניות ועניות לוי שפלות ושפלות לוי העולם הבא שנאמר
 לשום שפלים למרום אמר רבי אבהו שלשה דברים טובים מצאתי
 בחלמידי לא זכחננו בצורת טבע מימים ומעולם לא פרעו הקצוות הם
 האופנים קמא ומוצאים החבה אמר ר' אבין אע"כ יצאו לתרבות
 דעה מאי יצאו לתרבות דעה העשירו תיבא אמר ר' חסדון לא יצא
 בר ישראל חגור בפונדתו וכיסו תלוי לו בצוארו טעמא מאי ר'
 אבין ור' רעבון חד אמר: משום חשדא, וחד אמר: משום דשטן מתני
 ביה מאי בתייה? סמנא איכא בנייה משום חשדא
 ליבא ומשום דשטן קא מתניי ביה איכא ועוד אמר רבי חסדון
 האי מאן דנגע בכפא להי בשמתא ורבי יודא אומר אף הוא טמא
 טומאת שבעה נאמר כאן וטמאת את ציפור פסילי כפסיפס ונאמר
 להרן טמא יהיה מה חתם טומאת שבעה אף כאן טומאת שבעה:

ואמר כאן כהנסתה איש עמה בתולה ונאמרה להלך לאיש אשה אלה
 לה אנכי אהיה אשה בתם מדוכא שבטו אף כאן כהול שבחבורה חיש
 כי זקן עמיתכם ובחן החי הנחל החכם ומתיביב בא כתבמים לחם
 עיני חוכמתם עיני חם שימא אמר ד' בחוקא כל מאן דלאו קני
 אונן מהו וכל מאן דלאו ביה סמנא דעניאה לאו חסדו אבותו עד
 הר סיני וימאי סימנא דעניאה דבשלף עצלות אדתיא עצלות

ואמר כאן כהנסתה איש עמה בתולה ונאמרה להלך לאיש אשה אלה
 לה אנכי אהיה אשה בתם מדוכא שבטו אף כאן כהול שבחבורה חיש
 כי זקן עמיתכם ובחן החי הנחל החכם ומתיביב בא כתבמים לחם
 עיני חוכמתם עיני חם שימא אמר ד' בחוקא כל מאן דלאו קני
 אונן מהו וכל מאן דלאו ביה סמנא דעניאה לאו חסדו אבותו עד
 הר סיני וימאי סימנא דעניאה דבשלף עצלות אדתיא עצלות

כך כ

מאכבא

הוא מנכרנו הכי רמז נכרי אי לטא נכרי המש לחמי מומר ונילך
 נכרי ממנו בקל וחומר מה מותר דמעיקרא ישראל היו לא מהימן נכרי
 דמעיקרא נכרי הוא דלא יהו ריה שעת המשר לעניית לא כיש לא
 נכרי אצטריייה ליה דאי תולת תולת סוסר הוי אמניא דווקא מומר
 רח מהימן דקטיין דאין ישראל מיסר דחו אם לא תפוס צורה
 דממונא בהרחו אבל נכרי אפשר דמתיר נכרי בעניות קמ"ל : הן
 התם

וקודם ענה סודת לא הו לך חבל לא בועבת לו בלי מל כסף
 קחתי למדתי : דהא כסן גדול עבד עזרה
 ארומא בכרי עמס לפני עוור בכרי כסף צבונק חמר פרישתו
 וחני בילף בכרי עוור חבטת עיס להזר וכל עוולת
 בק"ו וטוונע מדברי הוקפת הוי בכרי עמס ה"ו סבונתי נמי
 חיירי וחסותין נכרי קאין נכרי בכריס הם : חס לח הפיש
 עמס חלא ישראל נכרי ון הונות כרמ דעוונא רכן הוא הכימוס
 ולא קבל עליו עזרת עכו"ם הוי זין האוונות לתח כסף לכל וי
 כחא וקסת חי כמי וקפתיך קחתי גורמא הוי קוטיהו יותר
 עדיעא והפלה לחני נכרי סהר : חס דממא סוסר חס
 ישראל נכרי ון סמלות ולא קבל עליו עזרת נכריס וחס
 נכר מיכה עוור נכרי דהא לך חונא זלח קבל עליו פזרת
 עכ"ס וזיתין רכז יכר חובל דולתין לחוקמיס דהא חסין נכרי
 מכול נכרי ולא קצנ עני דת עכו"ם והסתחא הוי ליה אהנת
 זלח הכי חונ"סו דאי חוס חלי נכרי הוי והחיל דהקו נכרי חוס
 והיון עוסק דלח הוי ליה עמס סוסר לעניית וחי"סו וחי"סו
 הוי חונ"סו ודוקא עוור חוס חוס עכו"ם עכו"ם
 דמתירי נכרי נפיהתא ודפיהת קוטרפ"ס סחוקי או חסופי

התם אין נכרי בלא קרקע ואין נכרי בלא אומנות הוא קיים זמלאכתו
 מתקיימת מת בניו וירשים אותו זמלאים את מקומו מה שאין כן
 בישראל אין לו קרקע ואין לו אומנות מת בניו מחזירים עד הפתחים
 אמר ר' שפירא כל מי שלבוש מדבוש נכרי מיד נתעלה שנאמר ועל
 כל הלוכשים מלבוש נכרי אל תקרא על אלא על ועוד אמר רבי
 שפירא

סחוקי או חסופי : אין נכרי זלח דכרי ט"ס לו אז י"ס לו כמי
 קרקע היינו טעם , דגנות קטנות קרקע וחונות דאין נכרי זלח
 זוליות כמי זידי ישראל : ואין קרקע ואין נכרי זלח ונלכה :
 נכרי זלח ונלכה : היינו נכרי סדר צעיר וויילי ויזי קתני :
 סוח קיים כדאוריין צענוא , כשהס צחורים ופנויים דאין
 גדולה ונלכה טוויחה לודי לומר דגס הנסואיס חזרים
 חיווס, וכדלעיל שהצנלה וציחה על הפתחים וי הונס הדריס
 לודי טעמוס : כל וי סלוצס זצתיס , אך קסה דסכא משונע
 ונלצוס נכרי דווקא ונלצוס דהפנויים יותר גאומיס על
 נכרי ולא בוצע דולתא דקציעוסא העניות והנסואיס ולקונן צפרק
 שני חנין טענלטה דרכיס הדלות שכי טנין טענלטה דרכיס הדלות
 נקנית , נכסיחא חסה , צרבו נכשיטין , וצרבו זכיס , חלא
 דנסואין צודחי נאומיס על העניות דחיסכוו צהו הני חלחא,
 ד"ל דלח דמי דלות לעניות , דהדלות יכולה לסיות גם חלא
 צעלי צחיס הדריס צדירות ופות :

כל וי סלוצס מלצוס נכרי . הא דלח מהני ח"י לגצי קצלכיס
 דהא אין לך קצנן שאין לונס ונלצוס נכרי , משוס דענין כמי
 בית

שאלו ככ מי שלוקח במוטה מנכרי מיד מתברך וכל מי שנתדבק
 לנכרי מיד נתעשר מנא לן מאברהם יצחק יעקב יוסף ויצאי מצרים
 מרדכי אברהם כיון שנתדבק לפרעה מיד יהי לו צאן זבקר וכן יצחק
 לאבימלך ויעקב ללכך יוסף לשר הטבחים ויצאי מצרים למצרים
 מרדכי לראשודש מומת איבעיא להו מומר לדבר אחד נאמן או לא
 מהימן ת"ש הוא גברא דהו דר בכרך גדול מקום שאין ישראל
 רשאי לדור בו והו (קרקפתא דרא מנה תפילין) וכו' על הנכרית ויש
 אומרים דאכל נמי דבר אחר (וכשנתוודע הדבר לרשות) שהוא דר בכאן
 דנוה

מכא

תפוח צטענא כדנשנוע לקוין : צעין : פרעה ון הכרי
 וכל נוי שנתדבק לכרי ויד
 מתברך תינא והא חין לך
 מתדבק לכרי יוסף ונקבלן
 זכאנאס ויל דצעין ככרי
 שתינו דר צין ישראל וחינו
 ידע ונה עינס כהאי עוצלא
 דפרעה ואציונך שלא היו דרים
 עס ישראל ויעולם :
 מומר לדבר אחד ותימן תינא
 לפי איציון דהשתא ע"כ
 דתקפתא לן כווי האני ונוור
 דמתניתין הכי דעאי ונוור לדבר אחד או ונוור לכל התורה היינו
 לתפוח צטענא וכו' וכל קוטיא קוטיא להוכיח לתני ונוור דאינו
 באוין וזאנך צילך ככרי צקי דתינא קוטיא דתינך דאין

דנוה כישראל גמור וגרשוהו , ואנן קיימא לן דדינא דמלכותא דינא ,
 שאני התם דהרהור תשובה הוי ליה בתר הכי , ת"ש , הכל נאמנים עד
 העניות אפילו בערי קבלנים , ונקטינן דקברנים חשודים עד העניות
 ונאמנים , התם נמי דהרהור תשובה אית להו בתר הכי , ת"ש חוץ
 ממלוה ברבית מאי לאו משום דמלוה ברבית מומר לדבר אחד הוא ,
 שאני מלוה ברבית דיש להם על מה שיסמוכו דרבנן נמי עבדי הכי ,
 מפני שאמרו לא שהדין כך אלא שהשעה צריכה לכך , ת"ש אמר ר'
 יודד כל הרובש מדבוש נכרי מיד נתערה ש"מ מומר לדבר אחד לא
 מהימן

RABBIS ALSO ARE
MONEY LENDERS

רעג"רונג צלע" : דהרהור
 השוטה הוי ליה ישראל גוור
 הוא לכל דבריו : חוץ ונוולה
 צרצית : קס"ד שאינו כאונן וכוס
 דנוור : להצר אחד הוא היינו
 רצית ומוסר הכי אינו כאונן
 זקסס ונולה צרצית אדם כשר
 הוא ואין צדו חלא עון רצית
 לחוד : חלוא דאינו כאונן ,
 דנשנו שתינו ונולה צרצית דהאי
 עסקא : דרצית לאו עזירה הוא
 דרבנן כווי עבדי הכי ופני
 שאמרו לא שהדין כך חלא שסעסע
 לרובה : לכך : והא דנעסרים
 כגמור ומוסר דגזרת הכחוש הוא

ישראל ונוור דהו חס לא יתפוס
 לרא דנוווכא לאו פירוקי היא
 לפי סברת איציון דהשתא לרון
 העובר על נולה אחת בדין ונוור
 גוור , ויל דיכד הנא דותפתין
 לקיף דעמו דווי שנווור לדבר
 אחד קופו סהיה ונוור לכל
 התורה כולה ויתפוס לרא
 דנוווכא צטענא ונורסו :
 מאי לאו ומוסר דנולה צרצית
 כו' תינא הא עובדים כווי
 על לאו דלא חלין וכו' דאין לך
 ונולה צרצית טישי וקייס ציוו
 תחן שכרו כוי להרוג רבים ותיס
 או ונויס ויל דאינו ברון מוסר

מהימן, ש"מ: רופא. באי מעמא, אמר ר' מחלוך משום דסתם רופא
 מומר לדבר אחד הוא, ר' כליון אומר משום שנאמר (כל אשר לוייתן
 בעת נפשו) תנו רבנן אין אדם נפטר מן העולם בלא חולשה, וכיון
 שבא הרופא לבקר נותן לו סמים להשקותו ואינו מזיז משם עד
 שמורדו מנכסיו ומוליכו לעוקמו שנאמר עשיר ישכב ולא יקום, אין
 לו תקומה לא ממונו ולא מהיו: רב. מאי רב אילימא רב דיושב
 ודרוש: בישיבה הא ישראל הוא ונאמן ועוד הא תני רבי שברוך אומר
 העיון והפולס מציאין ומסרדין את הבריות מן העולם, אלא רב
 דהני חסדאי, מאי עובדא דהאי גברא אמר ר' כסלון פרקי נאה וקולו
 ערב ומקובל על הנשים. תנן התם ערב שבת אחר הצות יורד וטובל
 ומתעטף לבנים במראך צבאות ואוכל ושותה יותר מששה בני אדם
 ומפקד

ונוצר חלל על רצים לצד נוסוס
 דמשעיה ראשונה שסתחילו להלוח
 גרצית עשו ונטסה ונוצר
 להכעיס גסיה אז לפריהם כונה
 ובמה דרכים איך להסתפרנס לכל
 לאחד שחמאור. ונוענו עועס
 גרצית ילדי דרצים חלצסם ונגררים
 אצתרים פע"כ, לפיכך אינס גדונים
 על גלוי דלוי חלין כוונתים
 אלא כוונתים ואנוסים סתפס מד:
 ומקובל על סתסים. אכל לא
 צל סתולות דלוי ואלויות

כדלקוין: דסתם רופא ונוצר
 לדבר אחד הוא. היינו סנובלח
 זקנו ורוכז על הצהנע סצנת
 ועוצא כחאי גוחא איתיה גציה
 והא דאמר ונוצר לדבר אחד לאו
 דווקא: כל אשר לו יתן צעד
 כפשו. לפיכך כל סוונק סצנעולס
 וסגלגל וצא ליד סדפסא: יורד
 ועוצל חלצד נכילת סתרים סתרי
 ומצולי סתרים סוא כדאמרינן
 תאלו למצולי סתרים: והא
 ונטסה צני אדם: כנגד ססת

מ"ע

ומפקד עקרות ועושה הלולא וחננא וקולו נשמעת ת' פרסי על ת' פרסי
 שנאמר ורב מהיות קולות ומצרים ת' פרסי על ת' פרסי הוי יעוד
 אמר ר' כסלון פנים של רב אדום הוי שנאמר רב (יעבוד צעיר) אהתם
 פנים אדומים הוי ליה שנאמר ויצא הראשון אדמוני, אמר ר' זנאי מאי
 רב יעבוד צעיר הרב עובד ומשועבד לאכר הקטן והצעיר שבו, דתניא,
 אבר קטן יש באדם ממנו משתין ממנו מזרע מצטרע ומתבהה
 על בני אדם: מדוה ברבית. תנן התם המלויים וסרסוריהם וסרסורי
 סרסוריהם כולם עשירים הם וכך בני עירם מקדימים לפתחם, עשירים
 הראשונים עשו רבית טפל ופרגמטיא עיקר והעבירו מן המכס לפיכך
 ירדו מנכסיהם וממונם ירד לטמיון, דכתיב ה' צוה אל כנען לשמיד
 מעוניה ואין כנען אלא חגר שנאמר כנען בידו מאוני מרמה, עשירים
 האחרונים

יוני הנועסה: ונפקד עקרות. חללו צחולות כונו נסים כדאמרינן
 כוונתו: פרגוטיא. האכרע"ל לקוין:
 צלע"ז: והעצירו ען העבם. ומפקד עקרו. לפיכך הנשואו'
 גיפעקיל"ט צלע"ז (*): לטויון. סכיחות גציה ונה סאין
 כן צצחולו' דאין עקרות סייכות
 צהן כלל וכלל. וספי' צוון הזה דפקסו וולהנתין וונככרל כווי
 צצחולות איזו עקרה ואיזו צה צנים ווכל וקוס ווספיקא לא עקרי'
 כפסיהו לצוה אל הרצ דאחר שמוסרין צחולותיהן צחולותיהן חזרות
 ווונתינות סנית ויכולות לחלות דוה סלא כחעברו ונחות סלא
 כצעלו חלא ציאה ראשונה:
 ומפקד עקרות. צחסאי, והא דנקט דקולו כוונת' פרסא על ת'

(* מן געפעקט צילא, ור"ל אגדו אגודות. —

האחרונים עשו פרנמיא טפל זרימות עיקר לפיכך ממונם מתקיים
 כידם ולא עוד אלא שזוכים להתמנות פרנסים על הצבות שנאמר עמי
 נגישו מעולל נגשים משלו ב"י מאי נגישו מעולל דכתיב עולל יעוללו
 כגפן בתי ישראל ואין דרך מעולל גדול יותר ממלזה ברבית ונגשים
 משלו ב"י בדכתיב אל תהי לו כנושה אמר ר' אביון גדוד השעבוד
 שיש לו למקוה ברבית על המוה ויתו משעבוד מלכות דאלו התם כתיב
 כל עבודתם אשר עבדו בהם בפרך שמפרך את הגוף ואלו במלוח
 כתיב כי המושה בא לקחת את נפשו אמר רבי מרכא אלמלא ניתן
 רשות למלוח ברבית היה הורג לבעל חובו בחיץ והיה מוכר בשרו
 באשליה קרי לגבות את חובו שנאמר הוי הפושטים עוים מעליהם
 ושארם מעל עצמותם וכתיב לא תחבוק שלמת העיד כי היא כסותו
 לבדו היא שמתו לעורו וגמרינן עורו עורו התם במרוה קא משתעי
 קרא אף הפא במלוה מתני' אין בין בנות ישראל לבנות עכו"ם
 אלא שבנות עכו"ם יושבות טוות ואורגות מכבסות ותופרות ובנות
 ישראל

de.
 de.

פרכס ונלחא צלכפיה כפשים לכליון ולצדון ורביה עיקר
 היא ותיילי נייל קא חלי עוסקים צרבים צדך קצב
 ונתקיים ונתצדך ועוסק פרי
 להחזיקת פרכס על הצור אפילו הכי ונוכס ונתקיים
 צדס כונשו ונוכל הפרכס כקראו נוגס ופני טנוגס
 צעס נעס ונקים וארכיכות כי הוסיף צא לקחת את נפשו
 לא ידענא הוי קרא היכא כתיב צא יצא יאטקע צלעז *

(*) שררען.

postpone their marriages until they are of age

ישראל יושבות בטלות פוקסות וזוללות וממתינות מתי יגיע פרקן
 להנשא ר' במלך אומר אף מספרות לשון הרע ואף אם אין ראה
 לדבר זכר לדבר שנאמר ותדבר מרים במשה גמ' הא להתקנות בידך
 חברתה אלו ואלו שוין : בנות ישראל מאי בנות ישראל אירימא נשואות
 אימא סיפא וממתינות מתי יגיע פרקן להנשא ארא פנויות אימא רישא
 בנות עכו"ם יושבות טוות ואורגות והתם אפילו נשואות במשמע
 לצדדין קתני רישא בין בפנויות בין בנשואות וסיפא בפנויות לחוד
 הא בנות ישראל נשואו כבנות עכו"ם דמי הא תני אין בין בנוי פנויות
 לבנוי ישראל נשואו ארא שהפנויות מתרות לכל אדם ונשואות אסורות
 אמר ר' זנאי התם תנא בעריות קא עסיק ורא השיב אלא מילי דאיכא
 ביניהו בעריות ר' עצלן אמר רישא וסיפא בין בפנויות בין בנשואות
 והכי תני מתניתין הפנויות שבבנות ישראל יושבות וממתינות : וטוות
 ותנו רבנן בלילות תקופת טבת הארובות בנות עכו"ם העשירות יושבות
 וטוות

זלי כראס לאפיו צפחות כנוי איירי כדונסנע לקון : פוקסות .
 נוחליקות סערוהיסן ללדדין : ומונטיכות . ואף טיס להן אחיס
 דווקים גדולים : כוחלות . הלחיים צלעו ארוס הנקרא קוקלח"ג .
 צלעז : ומדבר ווריס צוסס . וצחותה סעסס סיו צות ישראל צעלות
 ונבל ונלכס כי סיו אוכלי ון וצגדיסן סיס ונתקיים ע"י גיהסן
 ענכ"י כצוד : גמ' להתקנות צירך חצרתה : דחזינן סהן צת
 ישראל או צת עכו"ם וציעה אחר חצרתה צעין לרה צוהתקלחת
 צירכה : ומונטיכות . וסונע סהן עדיין פנויות : והתם אפילו
 כסואות . דנוס לי צצנות עכו"ם פנויות או כסואות דהא כלן
 איחכיסו צדין גוי טצצת : וכסואות אקורות . ולי אורח דצנות
 ישראל כסואות דיין כצנות עכו"ם הא עוצח איבא צינייסו :

מנות לאור הנר ועניות לאור סו' לפילחא , אמר ר' שקרן אראה בנחמה
 אם לא ראיתי הזקנות שבהן יושבות וטוות לאור הלכה : מכבסות .
 אמר ר' יודן מכבסות דומיא דאורנות מה אורנות בין לצרכי עצמן
 בין להשתכר אף מכבסות בין לצרכי עצמן בין להשתכר , מכלל דבמות
 ישראל אף לצורך עצמן אין מכבסות מסייע ליה לר' עזרן דאמר ר'
 עזרן מאי התיוב בני ציון היקרים מאי יקרותרם שמעולם לא נראית
 בת ישראל עומדת עד שפת הנהר ובוססת או אצל כירה ושופתת את
 הקדרת וכדו' כלמן דאמר ר' פרוש אמר ר' כלמן: מוטב להן לבנות
 ישראל דפלות הלוקותיהן לאור הנר ואפילו בשבת מרבוות עצמן דהם
 חמין ולבנם : במלות , אמר ר' חסרון במלות אף מן המצות , והא חזינן
 הני נשי דנהרין בבין כנשתא אמר ר' דרטרין האי נמי מצות הבא
 בעברה היא דיושבוי ומספרוי שמה לישנא בישא , דתניא שלש כתות
 בהורפות לבי"ה הראשונה תולדת נבאה בשבתות וימים טובים כשהן
 מקושטות ויושבות ומתנאות ביני כוין דפתחין לבית כנישתא דגובראין
 ועליהן

סולכילחא . קינעל"ע צלע"ז * : צין להשתכר . היינו לכבס צגדי
 לצן של אחרים : על הכהר : לאו דווקא על הכהר דצבים נמי
 אסורום לכבס דעסקות צלסון הרע הן והעוסק צולכה פעור
 וזן העולם : ונשפתת את הקדרה ונענדה הקדרה על הכירה :
 אפילו בשבת . היינו בלחרי הדלקת כר ונלוה דלז חל עליהן :
 איינא דבנה ונפסקות אעני ונלסון סרע ויש לסן כחאי לפלות
 חלוקותיהן : בשבתות וימים טובים : והסס בני צלות אחר
 הפלות שחרי"ם : כוין . הלועט כדאיחא דכילאל וכוין פתוחין

* קינעלענען .

Wickedness

ועליהן נאמר , חדש ושבת קדוא מקרא לא אוכל און ועצה' שנה
 מקדמת לבוא ומהשבת בכר יומא ויומא מצלות ומספרות בגנותן של
 חברותיהן ועליהן נאמר , קרא מי בקש זאת מידכם רמוס הציר' שלישית
 הני נשיא עניא דקא אתי לקבולי צדקה לבי כנשתא ועליהן נאמר
 קרא לצדקה והנה צדקה : (פוקסות) . אמר ר' זנאי והאידינא חוגרות נמי
 סינור קטן , מאי סינור , הלוא , מאי הלוא דרונגא דארסדי , ועוד אמר
 ר' זנאי שרש מאות שמות ממיני בגדים העלה עמו ר' עגבון מברך
 גדול מקום שרובה ישראל וכלם היה דורשם לגנאי ולא דכרנא מגידו
 אלא הני תתא באלעהאן שאילקא ושפארניצא , באלעהאן מפני שהוא
 בלא חן , שאילקא מפני שעתידין ללקות עדיה , שפארניצא מפני שעושה
 פרצה בישראל ונעשה כשפודין וניצין לאביהן שבשמים , אמר ר' חמון
 אעפ"כ

②
 ③

put in make-up
 or do their hair

macaronic
 puns

ליה : ווספרות צגנותן של ספארניצא והא ללא פירש כני
 חברותיהן . זה דרכן צחול חצל לשבת השילקע
 בשבתות וימים טובים עושות ושום דיוחר ונועז להן לבנות
 כווי ונעשה דכת ראשונה : ישראל לילך צלל שילקע אף
 ללדקה והכה לעקה , סכסים עניות
 לועקות ועויות הצ הצ הצ לי הצ לי ודוחקות זו את זו : חיהא
 דרוגא דארסדי . כלם שנות ונויכי צגדים צלסון קלעווער * :
 ולא דכרנא ונייהו חלא הכי תלחא , דר' זנאי חלה ושבת
 תלמודו כדאיחא צחילק וצילק . צללעחאן . הוא צגד רחב שלושון
 חוהן ע"פ רוב כסים ועוונות : שאילקא . ועפחת קענה . שבושאיין
 חוהת על החוחר : ספארניאל . טלוצסות על הירכים בדי

petti coat

* בעניי הכלי זמר .

אע"כ סקו וישו חור בו ודרשם כולם לשבח באלעחאן מפני שנותן הן
 לכמה זקנה, ספאדניצא מושם שבוכחה נוצחין בנות ישראל בין
 האומות ופודין את בעליהן ועוד אמר ה' חסדן אין לך שעה שלא היה
 קשורה מרובה משל הברתה האדנא בפילוסין ולשעה בשראין :
 זממתיות אמר ר' דלמברין והאדנא דנתדבו החנויות פסקו מדהמתין,
 מאי חנויות כדר' גנאי דאמר ר' גנאי כתוב גת דרך רבחולת בת יהודה
 אל תקרא גת אלא גאס אל תקרא דרך אלא דרך גאס ודרך אלו שתי
 ספרטראות של חנויות שבדרך גדול שגשי ישראל ובנותיהם יושבות
 זמורות בהן כל מיני משי ופשתן, וכל הבא לקנות רוצה לטעים מעם
 בחולה טועם טעם בעולה טועם : ברתני כל ישראל כשרים לשדכנות
 וחונות ומלמדות אפילו מי שלא קרא בחודה מימיו ולא זולך מעולם
 לבית הספר רבי בטלן אומר אפילו מי שהוא כבד פה ופיריפוס :

בלאחרת ערווה דהכי ספיר נפיי : שחחרות צעלות צפר : לסקו
 וכל הנא לקנות רוצה לטעים יוני, צבעת פטירתו דלזו היתה
 טעם צחולה טועם : לעתו ללולה עליו כדעשוע
 הית ספרים דגרסי אנו טועם לקעון : צפיוסקין פלארשניין ?
 וטעום הוא צירס הוא אורי צלע"ז : סכסי ישראל וצנותיהן :
 משחחרצו החנויות פסקו ונלחמתין והוא הדין כלותיהן : כל הצא
 גושמע טעמחילות ליטב צחירות לקנות ואפילו לא קנס :
 בעלן צצחו ותיהן וסס וסירין מתניי ופוליפוס : וני טיש לו
 חותן לכך כרחה לי יורה לקיים דיה רע נקרא פוליפוס :
 הגירסא עלפנינו כרחה לטעום :
 טעם צחולה טועם :
 לבית הספר היווא למה ליה לוחכי הכי תרתי לא הלך לנצם הקספר

לשדכנות : והא תניא השדכנים והבדחנים רובם זקנים ושבורים
 וחייבים לשקר ולא עוד אלא שפשיטותיהם מלאים פסקים ושטרות
 מזויפות זה בא ברשימתו וזה בגמטריאתו ואי אמרת כל ישראל כשרים
 לשדכנות אטו כר ישראל בחזקת שבורים ושקרנים הם : אין דתניא
 הכל נאמנים על העניות וכתוב תנו ישבר לאובד ואין אובד אלא עני
 דכתוב ברכת אובד אלו תבא : תניה שבורים שקרנים מאי איכא
 למימר, התם נמי קרא כתוב דש ועושר אל תתן לי פן בחשתי דאל
 במער : ת"ר ישראל קטן אחר ז' שנה נעשה קוגרם, קוגרם אחר ז' שנה
 נעשה חתן, חתן אחר ז' שנה נעשה מטופל מטופל אחר ז' שנה נעשה
 מלמד

והצדכנים ונארשאלק"עם צלע"ז : ולא קרא צתורה דהא צהא תליא
 סכפישותיהם טעכט ער צלע"ז. וחדא היא : וי"ל דיכול להיות
 וחייבים לשקר : דופני דרכי סו"ך התלמוד לצית הספר חז"ם
 שלום מותר לשקר ואין לך דבר פנים ולא ילמד סם עאלומס
 הוציא לידי שלום יותר ונכסוין כההוא עוצדא שוציא הילקוט,
 ולכן חובה על השדכנים לשקר חאי גצרא פגע צו צד צחורא
 וסדכנים לריכיס לשקר דהוי חסידא ואישאל ליה על האי
 כולא עלמא דידעו כדי שיוכלו יוקא דאקריה ליה עשר טנין
 לפסוק וצנות וטעון להצרות :
 הכל כחוננים : אלמא דרובי ישראל עניים דלחחר דלייקין
 לעיל וטהוקרא דהגוי הגדול הזה דרוב ישראל עניים וטוקעין
 דלשון כחוננים דוחני' וטעום אפי' צכתומא : קוגרם אפי' וני
 טיש לו אצ ואס : חתן כולי שכותא חסה צת צנים : ונפול
 צצנים וצנות היינו פיויים ופניות דעדין לא סגיני פתקן

מלמד מלמד אחר ז' שנה נעשה שדכן אחר ז' שנה נעשה ברוח
 ברוח אחר ז' שנה נעשה במלך וכיון שנעשה במלך נעשה כמשאוי על
 הצבור עד שמת ונפטר מן העולם : לשדכנות . אחר ז' כוונן למה נקרא
 שמד שדכן שמדבר כובים ד' משופל אומר מפני שמדכא את רגליו
 מכות לבית ומעיר לעיר אמרו עליו על ד' שקרן שהיה אחר מהשדכנים
 הגדולים שבדור והשדך תנוקות כפלים ביוצא מצרים בימיו בדקן
 מדן ועד באר שבע ורא נמצא חינוך שנתרפא ממחתו ותנוקות שראויה
 לבעול ולא נבעלה : חזנות . אמרו שקרן לא אמרן אלא בעירות גדולות
 דלא

וזה חילו בחורייהא , דבעינא להנשא שהוא גופא עדיין צר
 למוכסא לים לחתא והאדר לית שספר או טבאר טכין : שדכן ,
 האי חקירה טבאר להאי גברא וחייב לשקר ולטכר : ונלמד .
 דלא זקאי ציה דלא עזיבה וחטו נופל על אנוחיהם של
 עניות אחתהא , וכן להפך חפי' חטוקות : כוונתו על הצבור .
 וני טלא הלך לצית הספר יכול הוא וצ"צ ויועלים על הצבור
 להיות טלווד צצ"הו : ונחפרכים וקופה של דקה :
 כמשאוי על הצבור עד טנות כפלי כולאי ונלרים . צטעת
 וכי והקסה טרצ עמי סגרת הוי האי עוצרא הייר
 ונחל כיון דכל ישראל נעשים צטעת הצהלב : ולא נבעלם חפי'
 צטלים וני הוא הצבור טקוצלם צלא טוואן : ונולטו ונחש .
 דחין לווד טוונול על החתכים ולכעסו טפרחה
 ונל טולמדים וטדכנים נוצס איכלי ונזות הס' הוולמדי רוצס
 הצבור האי גניירי חתכים נוצס ח"כ ללא צני טעמי כיכר להקפיק
 קצלים והטדכנים נוצס טכורים ח"כ ללא צני טעמי כיכר להקפיק
 לרכי הצטלים הרכים . וחיון דרוז ישראל וחיס קודס טעמיס'

דרא קפרי אלא על כסמת הקול אבר בעירות קטנות אין ממנים חזן
 עד הצבור עד שיהיה שוחט וזודק ומוהל וצורבא מרבנן ויודע בטיב
 הישרות ויש אומרים שיהיה יכול ללחוש על המכה ועין בישתא :
 ולמלמדות . אמר ר' שובב למלמדות אבל לא לרבנות ורבי פראי אומר
 כ"ש לרבנות ולא פליגי הא ברבנות דעלמא והא ברבנות דהני חסידאי
 דתניא חכר נאמנים על העניות אפילו בעלי חצרות ובערי קבלנים חוץ
 מנכרי מומר רופא ורב ומלוה ברבית , ופרכינן האי רב היכי דמי
 אילימא רב דיושב ודורש בישיבה הא ישראל הוא ונאמן ועוד הא
 תניא

צונתו ולא כראה לי : צטנות צטלים ולהויעוט אפסר
 הקול . כעניות הקול : ויודע להקפיק לרכיהם חפי' וטדכנים
 צניצ הטערו' . ולפיכך חסוד ונולמדים , והסר ונורקון וספרט
 צולמדות : רצנו' דעלמא . שיהי' דצקוטא ונחפרכים וטעירים
 כחטאוי על הצבור ופני טכולים צטלים וחין להס עסק עם צני
 הרצים :

אבל צעירות קטנות חין וננכים חזן עד שיהיה כו' תינא תינא
 הכך חלתא קטייהא דים צעירות גדולות חנשים
 צניחדים לכך ולפיכך לא לריבין להחזן שיהיה ג"ב טוחט וזודק
 דווסל אלא לרצא ורצנן אחאי לא הא צעינן ביהים סליה לצור
 זקן וחכס ותלמודו צידו , וי"ל דצעירות גדולות הצתי כנסיות
 ווקדשות יוטר וסצתי כנסיות דעירות קטנים ועליהן כאלו
 קרא והיה לכס לוקדש ועע" עד טהחנים טצחס ונולמדים
 נקוס הכחנים הגדולים , ועלינן דכחני גדולים דצית טגי הוי

